

U smislu čl.2. cit. Zakona brod je svaki plovni objekt bez obzira na svrhu kojoj služi. Nesumnjivo je da je i čamac tužiteljev plovni objekt, pa je očito da se on u smislu naknade štete koja nastaje od sudara brodova ima smatrati brodom, i da se odnosi od sudara moraju prosudjivati po odnosnom propisu, pa tako je i prvostepeni sud pravilno riješio pitanje zastare potraživanja po propisima odnosnog zakona.

Pozivanje tužiteljevo u žalbi da bi se na predmetni spor imali primijeniti propisi Osnovnog zakona o radnim odnosima zbog toga što je zapovjednik broda u sudaru "Ivan Cankar" vršio svoju radnu dužnost, te da je u smislu odnosnog zakona rok zastare tri godine, nema osnove. Odredbe Zakona o radnim odnosima primjenjuju se i vrijede za odnose između radnika i poslodavca, te propisi toga zakona ni u kom slučaju ne mogu doći do primjene u slučaju odnosa iz sudara brodova. Naime, iako u smislu Zakona o radnim odnosima radna organizacija odgovara za štetu nastalu krivnjom njezinih radnika, ovaj zakon u pogledu zastare potraživanja prema radnoj organizaciji ne može doći u obzir jer odgovornost brodaru za sudar i naknada štete od sudara prosudjuje se i može se prosudjivati samo po propisima o naknadi štete iz sudara brodova.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda br.IV-P-2761/70
od 21.X 1971.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Lucijan Kos

Tjelesna povreda zapovjednika broda - Naknada štete - Zapovjednik je dužan prije putovanja broda provjeriti da li je brod sposoban za plovidbu - Ako propusti ovu dužnost, ne može od brodaru zahtijevati naknadu štete za vlastitu povredu koja je prouzrokovana kao posljedica propusta njegove dužnosti - Zapovjednik je propustio svoju dužnost kad je naredio da se upali brodski motor, unatoč upozorenju motoriste da se u prostoru motora osjeća prisutnost benzinske pare, jer mu mora biti poznato da je pod tim okolnostima paljenje motora opasno - Brodar dakle ne odgovara zapovjedniku za štetne posljedice tjelesne povrede koje iz navedenog razloga prouzrokuje eksplozija benzina na brodu

Sporno je među strankama da li je tuženi kao brodar broda "Labud" dužan platiti tužitelju, koji je bio zapovjednik toga broda, na ime naknade štete za tjelesne povrede pretrpljene uslijed eksplozije broda iznos od din. 45.000.-

U tužbi i u toku spora tužitelj tvrdi da je kod tuženoga bio zaposlen u svojstvu zapovjednika na motornom čamcu "Labud", koji je brod tuženi zakupio. Dana 5.XII 1968.g. na navedenom brodu došlo je do eksplozije, prouzrokovane benzinskom parom u prostoru motora, od koje je tužitelj bio izbačen s broda, i tom prilikom zadobio niz tjelesnih povreda zbog kojih je bio na liječenju, te je bio izložen teškim bolovima, pretrpio je psihički šok prilikom eksplozije na brodu i dulje vremena bio liječen kod neuropsihijatra, od koga šoka ni danas nije potpuno oporavljen. Smatra da je tuženi odgovoran kao brodar i držalac opasnog pogona za nastalu štetu tužitelju.

Tuženi se usprotivio tužbenom zahtjevu ističući da je tužitelj bio upozoren od strane strojara broda da se u prostoriji motora osjeća benzinska para u opasnoj količini, ali je on unatoč tomu dao nalog da brod krene, a da prethodno nije provjerio stanje zagadjenosti benzinskim parama u prostoriji motora. Kao zapovjednik broda morao je znati da je paljenje motora u prostoriji zasićenoj benzinskim parama opasno, pa je stoga sam skrivio da je došlo do tjelesne povrede.

Nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza sud je odbio tužbeni zahtjev iz slijedećih razloga:

Nesporno je među strankama da je tužitelj bio zapovjednik broda "Labud", te da je tuženi bio brodar toga broda; nesporna je i činjenica da je na odnosnom brodu dana 5.XII 1968.g. došlo do eksplozije uslijed koje je tužitelj pretrpio tjelesne povrede kako su utvrđene u vještačkom nalazu.

Sporno je među strankama da li je tuženi kao brodar odgovoran za nastalu štetu tuženim i s time u vezi da li je dužan tu štetu naknaditi.

U smislu odredaba Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice (Sl.list SFRJ, br.8/65) za štetu nastalu uslijed tjelesne povrede ili smrti člana posade broda odgovara brodar, ako je tjelesna povreda ili smrt nastala njegovom krivnjom, ili krivnjom osobe za koju brodar odgovara.

Prema tome pretpostavka za odgovornost tuženoga za naknadu štete zbog tjelesnih povreda tužitelja nije kako to tužitelj ističe kauzalna odgovornost brodara kao posjednika opasne stvari, već se zahtjev za tako nastalu štetu može zasnovati samo na krivnji brodara.

Ispitujući slučaj eksplozije, a napose prema dokazu kako ga je prikazao sam tužitelj, a posebno svjedok,

prije polaska broda
slijedi da je strojar broda/upozorio tužitelja, koji je bio zapovjednik broda, da se u brodu u mašinskom prostoru osjećaju plinovi benzina, pa je usprkos tomu on dao nalog da brod isplovi.

U smislu čl.26, st.1 cit. zakona zapovjednik broda rukovodi svim poslovima na brodu, a u smislu odredaba čl.27, st.1 zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda, te je prije polaska broda dužan da provjeri da li je brod sposoban za određeno putovanje, a osobito da ustanovi da li su poduzete sve mjere sigurnosti. U smislu odredaba čl.28. zapovjednik broda upravlja vođenjem broda i dužan je poduzimati sve mjere potrebne za sigurnost plovidbe broda i ljudi na njemu. Ako zapovjednik propusti gore navedene dužnosti, tada je sam skrivio eventualne štetne posljedice, te se ne može pozivati na krivnju brodarara, jer u pogledu upravljanja brodom zapovjednik je osoba koja u svakom pogledu zastupa brodarara.

Ako je dakle tužitelj spornom prilikom propustio poduzeti potrebne radne sigurnosti za brod i ljude na njemu i za plovidbu, te je usprkos obavijesti koju mu je dao strojar broda da se u strojarnici ojećaju plinovi benzina dao nalog da brod isplovi, ne poduzimajući potrebne mjere sigurnosti, tada je sam kriv nezgodi i tjelesnim povredama koje je pretrpio od eksplozije koja je nastala upravo zbog toga što su se u mašinskom prostoru stvorili benzinski plinovi, koji su prouzročili eksploziju u trenutku puštanja u pogon strojeva.

Kako dakle za nastalu štetu tužitelju nije kriv brodar, odnosno osoba za koju bi bio brodar odgovoran, nego je za nastale tjelesne povrede kriv sam tužitelj, koji je kao zapovjednik broda propustio poduzimanje potrebnih mjera sigurnosti, ne može s osnovom tražiti da mu tuženi naknadi štetu koja je nastala upravo krivnjom samoga njega (tužitelja).

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda br.IV-P-2839/70
od 21.X 1971.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Lucijan Kos

Tjelesna povreda člana posade broda - Naknada štete - Brodar je dužan naknaditi štetu članu posade broda koju je pretrpio tjelesnom povredom koja je povreda prouzrokovana njegovim radom obavljenim po nalogu zapovjednika broda - Unatoč tomu i član posade je za svoju povredu kriv ako je znao ili morao znati da je od zapovjednika naredjeni postupak opasan - Pod